

K A R A R

Adalet ve Kalkınma Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Recep ÖZEL, Cumhuriyet Halk Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Mehmet Hadimi YAKUPO LU, Halkların E itlik ve Demokrasi Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Mehmet Rü tü T RYAK , Milliyetçi Hareket Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Kür at Türker ERCAN ve Y Parti Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Mustafa Tolga ÖZTÜRK tarafından Kurulumuz Ba kanlı ına sunulan mü terek imzalı 02.11.2023 tarihli dilekçede özetle; 31 Mart 2024 tarihinde yapılacak olan Mahalli dareler Genel Seçimlerinde Yüksek Seçim Kurulunun 19.10.2023 tarihli ve 2023/1460 sayılı Kararı ile aday olmak isteyen ve bu nedenle görevlerinden ayrılması gerekenlerin belirlendi i, belediye meclisi içinden görevlendirilen belediye ba kan yardımcılarının görevinden ayrılıp ayrılmayacakları hususunda belirsizlik bulundu u belirtilerek belediye meclis üyeli inden görevlendirilen belediye ba kan yardımcılarının bu görevlerinden ayrılmalarının gerekmedi i yönünde karar verilmesi istenilmi olmakla konu incelendi.

GERE GÖRÜ ÜLÜP DÜ ÜNÜLDÜ:

stem, belediye meclis üyeli inden görevlendirilen belediye ba kan yardımcılarının mahalli idareler genel seçimlerinde aday olabilmeleri için görevlerinden ayrılmalarının gerekip gerekmedi ine karar verilmesine ili kindir.

31 Mart 2024 tarihinde yapılacak olan Mahalli dareler Genel Seçimlerinde aday olabilmek için kanun gere i çekilmesi veya görevlerinden ayrılması gerekenlerin çekilme veya görevlerinden ayrılma iste inde bulunma tarihleri, Kurulumuzun 19.10.2023 tarihli ve 2023/1460 sayılı Kararı ile detaylı olarak düzenlenmi ve anılan karar, 27.10.2023 tarihli, 32352 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmı tır.

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun "Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" ba lıklı 18'inci maddesinde; "*Hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yüksek ö retim kurumlarındaki ö retim elemanları, Yüksekö retim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri, kamu kurumu ve kurulu larının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından i çi niteli i ta ımayan di er kamu görevlileri, aday olmak isteyen belediye ba kanları ve subaylar ile astsubaylar, aday olmak isteyen siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu ba kan ve üyeleri ile belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri, kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kurulu larının ve katıldıkları te ebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar genel ve ara seçimlerin ba langıcından bir ay önce seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından ba layarak yedi gün içinde görevlerinden ayrılma iste inde bulunmadıkça adaylıklarını koyamazlar ve aday gösterilemezler.*",

2972 sayılı Mahalli dareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve Htiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde; "*Milletvekilleri, belediye ba kanları, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile muhtarlar mahalli idareler seçimlerinde adaylıklarını koyabilmek veya aday gösterilebilmek için görevlerinden istifa etmek zorunda de ildirler. Milletvekilli i, belediye ba kanlı ı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeli i ile muhtarlık bir ahus uhdesinde birle emez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir di erine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebli edildi i tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar. Bu süre içinde tercih haklarını kullanmayanlar seçtikleri yeni görevi reddetmi sayılırlar.*",

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" ba lıklı 49'uncu maddesinin yedinci fıkrasında; "Norm kadrosunda belediye ba kan yardımcısı

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/1480

*bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanları, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirilen meclis üyelerine belediye başkanına verilen ödeneğin 2/3'ünü aynen üzere belediye meclisi tarafından belirlenecek aylık ödenek verilir ve taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilir. **Bu şekilde görevlendirme, memuriyete geçi, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışmaya dâhil edililer açısından herhangi bir hak teklif etmez ve belediye meclisinin görev süresini aynen amaz. Sosyal güvenlik prim ve benzeri giderlerden kurum karı ve ilkları belediye bütçesinden karşılanır.***

hükümlerine yer verilmiştir.

Kurulumuzca yapılan değerlendirme neticesinde;

- Belediye meclisi üyeleri arasından 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi uyarınca belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin, belediyeye ait memur kadroları, sözleşmeli personel pozisyonları ya da işçi kadrolarına **atanmamaları olmaları**; anılan kanunların 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinde yer alan özel hüküm çerçevesinde herhangi bir boş kadro bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, belediye meclisinin görev süresini aynen yapmak kaydıyla, belediye başkanınca **görevlendirilmeleri olmaları**,

- Belediye meclisi üyeleri arasından yapılan belediye başkan yardımcısı görevlendirmesinin **atama işlemi olmaması** ve norm kadroda bulunan belediye başkan yardımcısı kadrosu ile ilgisinin bulunmaması; norm kadroda yer alan belediye başkan yardımcısı kadrosunun memur kadrosu olması ve bu kadroya yalnızca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi memur kadrolarında görev yapanlardan aynı Kanun'un 68/B maddesinde yer alan şartları taşıyanların atanabilmesi,

- Belediye meclisi üyeleri arasından belediye başkan yardımcısı görevlendirmesinin, bu meclis üyeleri açısından **memuriyete geçi, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışmaya dâhil herhangi bir hak teklif etmemesi**,

- 657 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi uyarınca norm kadroda bulunan belediye başkan yardımcısı kadrosuna atanan belediye başkan yardımcılarının **siyasi partilere üye olmaları mümkün değilken** ve siyasi partiye üye olmaları halinde anılan Kanun'un 125/E-c maddesi uyarınca "bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarma" disiplin yaptırımına tabi iken, belediye meclisi üyeleri arasından belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin siyasi partilere üye olmalarına ve üyeliklerinin devamına engel herhangi bir kanuni engel bulunmaması, aksine siyasi parti tüzüklerinde belediye meclisi gruplarının ilgili siyasi partiye üye belediye meclisi üyelerinden oluşmasına yönelik hükümlerin bulunması,

hususları göz önünde bulundurulduğunda, belediye meclisi üyeleri arasından görevlendirilen belediye başkan yardımcılarının 2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde belirtilen "kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri" kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, belediye başkan yardımcılığı görevinden istifa etmeleri gerekmediğine karar verilmesi gerekmektedir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/1480

S O N U Ç :

Açıklanan nedenlerle;

1- Belediye meclisi üyeleri arasından görevlendirilen belediye başkan yardımcısı, 2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde belirtilen “kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri” kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, anılan kişilerin BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCILIĞI GÖREVLİLERİNDE İSTİFA ETMELERİ GEREKMEKTEDİR,

2- Karar **örneğinin**, tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına, Adalet ve Kalkınma Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Recep ÖZEL'e, Cumhuriyet Halk Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Mehmet Hadimi YAKUPOĞLU'na, Halkların Emeklik ve Demokrasi Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Mehmet Rütü TIRYAK'ı'ye, Milliyetçi Hareket Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Kürat Türker ERCAN'a, Yürütme Partisi Yüksek Seçim Kurulu Temsilcisi Mustafa Tolga ÖZTÜRK'e gönderilmesine,

09.11.2023 tarihinde oy çokluğu ile karar verildi.

Başkan
Ahmet YENER
(M)

Başkanvekili
Ekrem ÖZÜBEK
(M)

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal ÖZÜT

Üye
Talip BAKIR
(M)

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Mahmut AKGÜN

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
Smail KALENDER
(M)

Üye
Ali ÇOPUR
(M)

- K A R A R I O Y -

2972 sayılı Mahalli idareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve Htiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde; "*Milletvekilleri, belediye başkanları, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile muhtarlar mahalli idareler seçimlerinde adaylıklarını koyabilmek veya aday gösterilebilmek için görevlerinden istifa etmek zorunda değildirler....*" hükmü yer almıştır.

2972 sayılı Kanun'da mahalli idareler genel ve ara seçiminde aday olabilmek/ aday gösterilebilmek için görevden çekilmesi gerekenlerle ilgili herhangi bir düzenleme yapılmamış olup bu hususta Kanun'un "*Özel hüküm bulunmayan hallerde uygulama*" başlıklı 36'ncı maddesiyle atıf yapılan 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 18'inci ve 19'uncu maddelerinin uygulanması öngörülmektedir.

2839 sayılı Kanun'un "*Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler*" başlıklı 18'inci maddesinde, milletvekili genel ve ara seçimlerinde görevlerinden ayrılma isteminde bulunmadıkça milletvekili aday olamayacaklar/ aday gösterilemeyecekler, görev unvanları, görev yaptıkları kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kurum ve kuruluşları sayılmak suretiyle belirtilmiş olup Kanun'un bu maddesi hükmü hem milletvekili seçimi ve hem de mahalli idareler genel seçiminde uygulanması gereken ana kural niteliğindedir.

2972 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde ise adaylıklarını koyabilmek veya aday gösterilebilmek için görevlerinden istifa etmesi gerekmeyenler sayılmak suretiyle belirtilmiş olup, Kanun'un bu maddesinde sayılan görev unvanları 2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde düzenlenen ana kuralın istisnasını oluşturmaktadır. Ana kuralın istisnaları yorumla yer bırakmayacak açıklıkta sayılmak suretiyle belirtildiğinden bu maddede sayılanlarındaki herhangi bir görev unvanının yorum yoluyla buraya dahil edilmesi hukuken mümkün değildir.

Diğer yandan, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesi uyarınca belediye başkanının, belediye **meclisi** üyeleri arasından belediye başkan yardımcısı görevlendirebilmesi için belediyenin norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı kadrosunun ihdas edilmiş olması yasal olarak zorunludur.

Bu nedenle belediye başkan yardımcısı norm kadrosunun hukuki niteliği incelendiğinde:

5393 sayılı Kanun'un "*Norm kadro ve personel istihdamı*" başlıklı 49'uncu maddesi hükmü gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından mütereken belirlenmiş olan ilke ve standartlar esas alınarak belediye meclisi kararıyla belirlenen belediye başkan yardımcısı norm kadrolarının; 22.02.2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Belediye ve Başkanlı Kurulu ile Mahalli idare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik eki Norm Kadro Standartları Cetveli ile Kadro Kütüklerinin Gösterildiği Cetvellerde belediye üst yönetim grubu arasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi ve bu Kanun'da yer alan Genel idare Hizmetleri Sınıfı (G H) kapsamında bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda belediye başkanı tarafından belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilen belediye meclisi üyesinin 657 sayılı Kanun kapsamında "*Genel idare Hizmetleri Sınıfında*" yer alan asli ve sürekli bir kamu hizmetinin yürütülmesi için ihdas edilen bir kadronun görevini ifa ettiği açıktır.

Belirtilen ekinde görevlendirilen belediye meclisi üyesi memur veya işçi niteliğindeki diğer kamu görevlisi olmasa da Anayasa'nın 128'inci maddesinin kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülmesi gerektiği yolundaki amir hükmü gereğince ancak memur eliyle yürütülmesi zorunlu olan asli ve sürekli bir kamu hizmetini yürütmekle görevlendirilmiş olduğu gözetildiğinde ve 2972 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde görevinden ayrılmadan aday

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/1480

olabilecekler ya da aday gösterilebilecekler arasında sayılmadı ı dikkate alındı ında mahalli idareler genel seçiminde aday olabilmesi ya da aday gösterilebilmesi bakımından 2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde sayılan memur ve i ç i niteli i ta ımayan di er kamu görevlerinin tabi oldu u usule tabi olması gerekti i sonucuna ula ılmaktadır.

Ayrıca Yüksek Seçim Kurulunun konuya ili kin önceki tarihlerde verdi i Kararların incelenmesinden:

Belediye meclisi üyesi iken belediye ba kan yardımcısı olarak görev görevlendirilen ve Yüksek Seçim Kurulu Kararında belirtilen sürede istifa etmeden belediye meclisi üyesi adayı gösterilen iki ki inin adaylı ına yapılan itirazın ilçe seçim kurulunca reddedilmesi üzerine il seçim kuruluna yapılan itirazın da reddi sonucunda tam kanunsuzluk iddiasıyla yapılan itirazda; Yüksek Seçim Kurulunca 27.02.2019 tarih ve 2019/1203 sayılı kararla; Yüksek Seçim Kurulunun kararında belirtilen tarih itibarıyla belediye ba kan yardımcılığı görevinden istifa etmedikleri anla ıldı ından tam kanunsuzluk hali nedeniyle ilçe seçim kurulu ve il seçim kurulu kararlarının kaldırılmasına ve itiraz kapsamındaki ki ilerin adaylıklarının dü ürlmesine karar verildi i,

Benzer ekilde Andırın İlçe Seçim Kurulu Ba kanlığı ile Bursa İl Seçim Kurulu Ba kanlığı nın belediye meclisi üyesi olup belediye ba kan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin 2019 yılında yapılan Mahalli dareler Genel Seçimlerinde aday olabilmek/ aday gösterilebilmek için belediye ba kan yardımcılığı görevinden istifalarının gerekip gerekmedi i hususunda görü talep etmeleri üzerine Yüksek Seçim Kurulunun 19.11.2018 tarihli ve 2018/1052 sayılı kararıyla belediye meclisi üyelerinden belediye ba kan yardımcılığı na atananların görevlerinden istifa etmeleri gerekti ine karar verildi i anla ılmaktadır.

Öte yandan Yüksek Seçim Kurulunun yerle ik hale gelmi söz konusu kararlarından ayrılmayı gerektiren yeni bir hukuki durum da meydana gelmemi oldu u görülmektedir.

Belirtilen nedenlerle, belediye meclis üyesi olup 657 sayılı Kanun'un Genel dare Hizmetleri Sınıfında düzenlenen asli ve sürekli nitelikteki kamu hizmetini yürütmekle görevlendirilen belediye meclisi üyelerinin mahalli idareler genel seçiminde aday olabilmeleri ya da aday gösterilebilmeleri için belediye ba kan yardımcılığı görevinden ayrılmaları gerekti i görü ve kanaatiyle ço unlu un kararına katılmıyoruz.

Ba kan
Ahmet YENER

Ba kanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Talip BAKIR

Üye
smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR

